

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta . . . » 90—
za četrt leta . . . » 45—
za en mesec . . . » 15—
za inozemstvo celoletno K 240—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 30—
za inozemstvo » 35—

SLOVENE

Inzerati:
Enostopna pettirista (30 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 6—
poslana itd. . . po K 8—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglaš 50/30 mm K 12,
lahja vsak dan izvenredni po-
delček in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Bokopini se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglaš,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bonn.-here, 7583.

Samouprava v demo- kratskem zmislu.

Ko je vsled dveletnih bridkih izkušenj z Belgradom v našem javnem življenju za-
vladalo splošno prepričanje, da zahteva
interes slovenskih dežel kakor tudi in-
teres našega narodnega ujedinjenja, da se
brezpogojno uvede široka in pametna sa-
mouprava Slovenije, je J. D. S., upoštevajoč
razpoloženje slovenskega ljudstva, ne-
hala govoriti o centralizmu in njeni vodi-
telji so jeli celo razpravljati o avtonomiji
»v zdravem zmislu«. Kako pojmujejo de-
mokratiški politiki samoupravo Slovenije,
smo svoječasno pokazali ob govoru dr.
Kramerja, ki je zahteval samoupravo, pri
kateri bi odločevalo v zadevah naše de-
žele v tretji inštanči, to se pravi, končno
in definitivno belgrajsko centralistično
uradništvo. Zahteval je samoupravo, pri
kateri bi bil predsednik deželne vlade od-
govoren ministrom v Belgradu, ne pa ljud-
stvu, radi katerega je postavljen. Zahteval
je samoupravo brez pokrajinskih ljudskih
zastopov, to se pravi, brez ljudske kon-
trolle in tako se je izkazalo, da je njegova
avtonomija »v zdravem zmislu« navaden
centralizem. Za dr. Kramerjem se je oglasil
dr. Ivan Tavčar, ki je zahteval »veliko
veliko avtonomije«, a je bil obenem mne-
nja, da je treba poverjenika dr. Gosarja
in prof. Remca, ki sta se borila za avto-
nomijo Slovenije, — o tem bomo imeli še
priliko govoriti — dati pod ključ.

Včeraj se je končno oglasil k besedi
tudi dr. Gregor Žerjav. V »Jutru« je na-
pisal članek »Upravna sodnija in J. D. S.«,
v katerem odgovarja na naš sobotni uvod-
nik in utemeljuje svoje odklonilno stališče,
ki ga je bil zavzel v deželni vladi zoper
upravno sodišče za Slovenijo. — Voditelj
J. D. S. izjavi: »Nič me ni sram javno pri-
znati, da sem v vladni seji izrekel prav od-
ločno pomisleke proti taki upravni sodniji,
kakor je bila zamisljena v naredbi celo-
kupne Narodne vlade o prehodni upravi
v ozemlju Narodne vlade v Ljubljani z dne
14. novembra 1918. Ur. l. št. 111... Ta
naredba ni bila nikdar predmet posveto-
vanja »Narodnega veča« v Zagrebu in to-
rej ni mogla biti nikdar od nje odobrena.
Naredba št. 111 od novembra 1918, o
kateri smo svoj čas že pisali in na katero
se dr. Žerjav sklicuje, je pravna podlaga
vse naše samouprave. Na tej naredbi stoji
naprava deželne predsedništva in vseh
naših poverjeništev. S to naredbo stoji in
pade slovenska deželna vlada in celotna
avtonomija naše dežele. To naredbo, na
kateri stoji vse, kar imamo Slovenci avto-

nomnega, dr. Žerjav ne priznava, češ,
da ni bila od »Narodnega veča« nikdar
odobrena. Dr. Žerjav, voditelj J.
D. S., potemtaka ne priznava
samouprave Slovenije. Vprašamo
ga: kako je to, da imamo kljub centraliz-
mu v naši deželi deželnega predsednika in
poverjenike, na kakšni pravni podlagi je
slovelo njegovo deželno predsedstvo in
slovi njegovo sedanje poverjenišstvo, če na-
redba 111 ni v veljavi?

Sicer se zaveda dr. Žerjav sam, da je
njegovo popolno zanikanje naše samo-
uprave preveč drzno in zato pravi: »Pa
bodisi, da bi bila (ta naredba veljavna),
bodisi da je bila Narodna vlada takrat ne-
kak suveren v Sloveniji, naredba je posta-
la v veliki meri obsoletna v trenutku dr-
žavnega ujedinjenja, zlasti pa, ko so začela
poslovati ministrstva, ki so potočnila do-
končno odločitev nase.« Z ozirom na to
meni, da je postala ustanovitev upravne
sodnije nemogoča. To pa zlasti zato, ker
bi bilo upravno sodišče v Ljubljani pristoj-
no soditi tudi o ukrepih belgrajskih mini-
strov. Da bi se pa »naša ministrstva pod-
redila senatu višje deželne sodnije v Ljub-
ljani, tega pač nihče ne bo verjel, ki pozna
razmere«. Zato predlaga dr. Žerjav, da se
naredba 111 razveljavi in »poslanci naj iz-
poslušajo zakon ali pa vsaj pooblastilni pa-
ragraf v proračunu, da se izda uredba, s
katero se ustanavlja pokrajinska upravna
sodnija in v kateri je takratno našeto,
v katerih slučajih pokrajinske instance do-
končno odločajo. Na ta način bi bilo mo-
goče doseči tudi, da bi ministerialne od-
ločbe, ki se tičejo slučajev iz Slovenije in
Dalmacije, bile podvržene pritožbi na
upravno sodnijo katere sedež bi bil v
Ljubljani».

K temu pripomnimo sledeče: V tistem
času, ko je dr. Žerjav prepredil ustano-
vitev upravnega sodišča za Slovenijo, bi se
moralo, kakor dr. Žerjav dobro ve, usta-
noviti to sodišče v sporazumu in s pri-
voljenjem Belgrada. On dobro ve, da bi
moral Belgrad predlog deželne vlade o
ustanovitvi upravnega sodišča odobriti in
potrditi in da bi se pri tej priliki moral
vsled tega določiti tudi natančen delokrog
upravnega sodišča v Ljubljani. Iz tega sle-
di, da bi bil že takrat Belgrad lahko do-
ločil, da so »ministerialne odločbe, ki se
tičejo slučajev iz Slovenije«, podvržene
upravnemu sodišču v Ljubljani. To bi se
bilo brez dvoma zgodilo in nikakor bi ne
bilo pri tem potrebno, da se razveljavi na-
redba 111 in uniči s tem samouprava Slo-
venije. Razmerje med ministrstvi in uprav-
nim sodiščem v Ljubljani bi se bilo že pred
letom dni lahko vzorno uredilo in niti naj-

manjšega »kaosa« bi ne imeli v našem sod-
nem in upravnem poslovanju. Da je bila
»ustanovitev upravne sodnije« za Slovenijo
ta čas »nemogoča«, je potemtaka skoz
in skoz blodna in ničeva trditve. Dr. Gre-
gor Žerjav uvideva pač sam, da je ta nje-
gova trditev neosnovana tako, da bolj ne
more biti.

Kaj je pa potem moglo voditelja J. D.
S. nagniti, da se je protivil ustanovitvi
upravnega sodišča za Slovenijo? Kakšni
so bili vzroki, ki so mu narekovali njegovo
zadržanje? Edini in izključni vzrok, da se
je dr. Žerjav uprl ustanovitvi upravnega
sodišča za Slovenijo, je bil ta, da je kot
centralist hotel naši deželi upravno sod-
stvo odvzeti in ga prenesti v Belgrad. Iz
njegovega članka je razvidno, da namerja
J. D. S. še danes izrabiti vprašanje uprav-
nega sodišča za Slovenijo v uveljavljanje
centralizma. J. D. S. zahteva od Slovenije,
da plača upravno sodišče v Ljubljani z raz-
veljavitvijo naredbe št. 111, to se pravi
z listino, na kateri stoji neodvisnost in
samouprava slovenskega ljudstva.

Dr. Žerjavu izrekamo tem potom za-
hvalo, da nam je dal priliko, razjasniti iz-
nova naši javnosti avtonomijo v demokrat-
skem zmislu.

Mednarodni odnošaji Rusije.

LDU Moskva, 27. septembra. (Brez-
žično) »Pravda« svari v nekem članku
poljsko vlado, naj v mirovnih pogojih, ki
jih je Rusija ponovno stavila, ne gleda
znakov slabosti in naj se od francoskih in
angleških zapeljivcev ne da zavesti v no-
vo zimsko vojno. Ruski delavci bodo ve-
deli dati odgovor na novo ofenzivo in pri-
hodnji mirovni pogoji bi se diktirali za-
padno od Varšave.

LDU Moskva, 27. septembra. (Brez-
žično) Ljudski poverjenik Čičerin je so-
vjetskega zastopnika v Londonu Krassina
pooblastil, obvestiti lorda Curzona, da
vidi ruska vlada v izobčenju Kamenjeva
poskus Anglije, da se začetek mirnih od-
nošajev zavleče. Med naštevanjem doka-
zov za naklonjenost Rusije ugotavlja Či-
čerin, da zadene vsa krivda radi zavlače-
vanja pogajanj angleško vlado.

LDU Berlin, 28. sept. (DunKU) »Lo-
kalanzeiger« poroča iz Lipskega: Sotrud-
nik lista »Leipziger Neueste Nachrichten«
v Ridi se je razgovarjal z Joffejem, ki mu
je med drugim dejal: Govorice o tajnih
odnošajih med Rusijo in Nemčijo so ne-
resnične in jih razširjajo le Rusiji sovražne
države. Sicer so bili odnošaji napram
Nemčiji vedno dobri in upati je, da pride

do sporazuma. Ako se ne doseže sprava
s Poljsko, bo Rusija dirigirala svoj uvoz in
izvoz v prometu z Nemčijo preko baltskih
pristanišč. Nemčija nima pričakovati po-
sebnih predprav, ker Rusija ne mara do-
voljevati nobeni kapitalistični državi ugod-
nosti. Rusija se bo pri sklepanju trgovin-
skih pogodb dala voditi le po gospodarskih
interesih, kateri bodo njej sami v korist.

LDU Pariz, 28. sept. Grabski je po-
setil ruskega poslanika Maklakova, ki od-
potuje na Krim, in je imel z njim daljši raz-
govor. Tudi se je sestel s Šarlamavim,
predsednikom »donskega kraljestva« in
zastopnikom južnorusskih kozakov.

LDU Varšava, 28. sept. Kakor poroča
»Gazeta Warszawska«, je Grabski prejel
od Kanade 15—25 milijonov dolarjev, da
nakupi železniškega gradiva.

Resen položaj na Irskem.

LDU Pariz, 27. septembra. (DKU) Po
poročilu, ki ga je prejel »Matin« iz Lon-
dona, prihajajo iz Irske vedno resnejši
glasovi. V Corku je bila včeraj močna
detonacija in živahno streljanje strojníc.
Baje je zletela v zrak cela hiša.

LDU Cork, 27. septembra. (Reuter)
V izložbo neke modne trgovine je bila da-
nes vržena bomba, ki je eksplodirala, ne
da bi koga ranila.

LDU London, 28. sept. (DunKU) V
Belfastu je prišlo do novih spopadov med
pristaži obeh veroizpovedanj, pri čemer je
bil 1 policist ubit, 1 policist in 2 civilista
pa ranjeni. Po noči je kakih 100 oborože-
nih ljudi napadlo glavno policijsko barako,
pri čemer se je razvilo srdito streljanje.
Pri policijskem patroliranju v Dublinu je
bil aretiran član sinfajnovskega parla-
menta. Govori se, da je bilo policiji iz Bel-
faste sporočeno, da bo za vsakega ubitega
policista usmrčen odličen član sinfajnov-
cev.

LDU London, 28. sept. (DunKU) Ka-
kor poroča »Daily Express« so corkskega
župana prepeljali na povelje angleškega
ministra za notranje posle v jetišnico. K
njemu ne sme nihče razen jetišniških zdrav-
nikov in bolniških strežnikov.

LDU London, 28. septembra. (DunKU)
Corški župan Mac Swiney umira. Danes
ga je obiskal nadškof Mannix in ga dejal
v sveto olje.

Rusko-poljska vojna.

LDU Varšava, 28. septembra. (Brez-
žično) Frontno poročilo od 27. t. m.: Juž-
no od Pripjeta je položaj neizpremenjen.
Severno od Pripjeta se vrše za nas ugod-
ni boji. Sovražnik se na vsej fronti umi-

LISTEK.

smo.

(Koniec.)

In še nekaj je v Sarrii, hiša za du-
hovne vaje v prvi vrsti za delavce,
in potem — ker dosedaj še nimajo druge,
tudi za gospode in duhovnike. To je prejš-
nja vila španskega granda, ki je imel v
njej tudi bišno kapelico in čigar je bil tudi
veliki, lepi park, in ves ta prostor, kjer
sedaj stoji kolegij. Ima 25 prav ličnih sob
z verandami ob strani, za toliko ljudi dosti
veliko prijazno kapelico, obednico in čí-
talnico. Tu v kolegiju sta 2 patra samo
zato, da dajeta duhovne vaje — sploh v
Španiji patri niso preobčujeni z delom,
ali bolje, vsak ni za vse, ampak vsak pa-
ter dobi določen delokrog, v katerem se
lahko izpopolnjuje in specializira, in s
tem nekako, rekli bi, nadvladuje in tako
lahko več dobrega stori za Cerkev in za
družbo. Precej zadaj za to hišo je druga
(obe ste zvezani s kolegijem) institut
za biologijo in kemijo. Patri, ki
vodijo ta dva instituta, so se več let zato
pripravljali po raznih visokih šolah in so
sedaj — lahko trdim — v teh rečeh v Špa-
niji kapacitete, vodilni so in dajejo smer-
tem predmetom. Ravno sedaj piše P. Piji-
ula, ravnatelj biološkega laboratorija,
knjigo, ki bo prve vrste in vzbuja veliko
zanimanja v znanstvenem svetu, bo ena
izmed prvih znanstvenih del, ki se bo pre-

vajalo gotovo tudi v nemščini in druge
jezik. Stvar je v Španiji velikega pomena,
kjer narobe kar murgoli prevodov iz nem-
ščine in drugih jezikov. Oba instituta sta
javna in imata študentev, kolikor je pro-
stora zanje. V biološki laboratorij ho-
dijo delat medicinci, profesorji in zdrav-
niki. Patra kličejo znanstveni krogi v
razna mesta predavati.

Posiljam Vam tudi načrt duhovnih
vaj za to leto in pozive nanje. Oni za de-
lavce je pisan v katalanščini. To je na-
rečje, oziroma jezik, ki ga govori ljud-
stvo provincije Katalanije in je bolj južno
francosko, provansalsko kot kastiljsko ozi-
roma špansko. In izključno v tem jeziku,
ki ima tudi lastno slovnico, govori ljudstvo
te provincije doma in v cerkvi, ne pa v šoli
in uradu, kjer se mu vsiljuje od centralne
vlade, ki je v rokah kastiljskega plemena,
kastiljanščina kot uradni jezik
Španije, ki naj se imenuje španščina. Isti
jarem teži tudi Basko (sv. Ignacij in sv.
Franc Ksaverij sta Basko) in Galjege, pre-
bivalce Galicije, kjer je eno glavnih mest
Sv. Jakob kompostelski, (Santiago de Com-
postela) kamor so romali v davni naši
pobožni pradedi. Kastilci, ki imajo sedaj
nadvlado, vsiljujejo drugim plemenom z
lastnim jezikom oz. narečjem, svoje ka-
stilsko narečje in jim ne pustijo živeti last-
no narodno življenje. Pravijo, da vsi var-
jajo skupni jezik, španščino, ki je ni in je
ne bo, v resnici pa zatirajo druge jezike,
ki so bili, so in bodo ostali, kakor bo ostalo
ljudstvo, ki jih govori. In v tej nezadovolj-
nosti tiči kaj bolezní, ki zna postati usod-

depolna za Španijo in ki bo v zvezi z dru-
gimi centrifugalnimi silami posameznih
plemen, ki hočejo živeti svoje lastno, av-
tonomno življenje, provzročila, da Španija
kmalu ne bo več takšna, kot je danes. So
pa tudi tukajšnje socialne prilike, ki
vsiljujejo nezadovoljnost in pospešujejo
razkroj. Edino vojaštvo je, ki drži
Španijo še skupaj, in to je v močnih in
dobrih rokah. Velik vpliv vojaštva je bilo
— poleg sedanjih manjših ali večjih kon-
fliktov, ki se vsled socialnih razmer od-
igravajo v Barceloni in drugih mestih in
ki jih zaenkrat še nadvladuje vojaštvo —
opaziti posebno med avetovno vojsko, ko
je ententeilska vlada hotela vojsko in je
vojaštvo in germanofilska ljudstvo, ki so-
vražji Francoze še iz Napoleonovih časov,
in Angleže in Amerikance, reklo ne, in
zato vojske res ni bilo. Kako dolgo
bo vojaštvo še obdržalo to moč in ta vpliv
na razvoj notranjih razmer, je samo vpra-
sanje časa, v katerem prvi najnovejši so-
cialni tok čez svet, in ki ga tudi Pireneji
ne bodo zadržali.

Je nekaj čudnega v tej Španiji. Po-
polnoma katoliška, in če mogoče še več,
dobra, pobožna, dežela svetnikov, in ven-
dar, ko bo prišel razkroj, bo polom tak, da
bo joj. Šlo bo v prvi vrsti po duhovnikih,
redovnikih in redovnicah, goreli bodo za-
mestniki in cerkve, kot se je pokazalo že
parkrat in vselej, kadar je izbruhnil kak
vulkanček, tako na primer pred kakimi
10 leti tu v Barceloni, ko je bil usmrčen
prekucuh Ferrer. V tisti »semena tragica«,
kakor jo imenujejo, ta vladala nesčica

prekucuhov in fanatizirala množice in
strahovala velikansko premoč. In takrat
so umirali redovniki in goreli samostani
— in teh je mnogo, mnogo — samo iz stol-
pa našega kolegija jih vidiš prav v bližini
15 v Sarrii sami. Tudi naš kolegij so ta-
krat naskakovali, potivali vrata obzidja s
petrolejem in jih skušali zažgati; stre-
ljali so v kolegij. Se sedaj se pozna na pro-
čelju in stolpu. In značilno za te španske
razmere je na primer, da ima naš kol-
legij v Barceloni na strehi utrjene pred-
zidke, raz katere se lahko popolnoma var-
no branijo vsa tri pročelja kolegija z obo-
roženo silo napada od strani prekucuhov.
Kje je vzrok? V značaju? Tudi, Morda
tudi v tem, da je pri tolikem številu du-
hovnikov in redovnikov ljudstvo samo
dobro in pobožno, ne pa tako dobro or-
ganizirano, tudi to ima navsezadnje
svoj vzrok v značaju naroda! ... In
tako dalje ... da vas ne bom dalje zadrž-
val s temi svojimi več ali manj subjektiv-
nimi vtisi, šele bodočnost bo pokazala
koliko je v njih objektivnega. Razven par
najnovejših poskusov, vse več ali manj
samo imitacija, prevod in malo ali nič
lastnega, originalnega, novega. Velika pa
je in bo ostala Španija po svoji klasični
preteklosti, od katere živi še sedaj in zato
je vredno, da sem se prišel gret k temu
staremu solncu, ki daje svetlobo in gor-
koto in življenje ravno tako v novem času
kot jo je dajalo v starem, posebno pa nam
jezuitem, ker smo tu v domovini večine
velikih naših svetnikov in blaženih.

Ferdo Kobi D. I

ka, Tu pa tam se trdovratno ustavlja. Naše čete se bližajo reki Tari. Naši oddelki so prodrli do reke Njemen, naša konjenica pa je prišla pri Lidi sovražniku za hrbet. V ozemlju Suwalli je obstajevala sovražna artiljerija naše postojanke.

LDU Moskva, 28. sept. (Brezlično) Frontno poročilo od 27. t. m.: 30 vrst južnovzhodno od Slonima in vzhodno od Kobrina krajni boji. Ob Pripetu izvidno delovanje. 20 vrst severovzhodno od Rowna smo zasedli nekatere kraje. Zapustili smo Proskurow. Pri Starokonstantinovu boji s sovražno konjenico.

LDU Varšava, 28. sept. Poročilo s poljske fronte: Zavzeli smo Rokitno in prodrli preko prekopa, ki veže Dnjeper z Bugom, zasedli več mest in ujeli 1500 rdečih vojakov.

Poljska in mala ententa.

LDU Varšava, 28. sept. V Varšavo so dospeli nastopni poljski poslaniki: Pilc iz Prage, Sembek iz Budimpešte, Skrzynski iz Bukarešte in Jodko iz Carigrada. Njih prihod je v zvezi z načrtom dr. Beneša glede male entente in z namero Take Jonesca, združiti vse države med Baltikom in Egejskim morjem v eno zvezo. Razgovori bodo trajali nekaj dni.

Zbor radikalne stranke.

LDU Zagreb, 28. sept. »Jutarnji List« poroča iz Beograda, da je na večerajšnji seji zbora radikalne stranke imel Stojan Protić govor, v katerem je poročal o novem programu stranke. Po razpravi, v kateri se je največ govorilo o ustavi, se je večina govornikov izjavila za edinstveno državo proti širokim oblastvenim avtonomijam.

Finančna konferenca v Bruslju.

LDU Berlin, 28. sept. (DunkU) Listi poročajo iz Bruslja: Današnja sejo finančne konference je otvoril podpredsednik konference Brand, ki je v svojem poročilu omenjal, kako bi se dalo doseči prihranke. Po njegovem mnenju bi se dalo to doseči z znižanjem vojaških stroškov in z znižanjem neproduktivnih izdatkov, dalje z zvišanjem železniških in poštinskih tarifov ter pristojbin za druge javne naprave. Končno se je govornik zavzemal za čimskorajšnje vzpostavitev svobodne trgovine. Belgijski ministrski predsednik Delacroix je dejal, da se mora delati na to, da se gospodarstvo z obdavčenjem kapitala ne zamori, temveč pospešuje. Angleški odposlanec lord Chalmers je izvajal, da je omejitve izdatkov le tedaj možna, ako se uvede splošna razorožitev. Italijanski zastopnik je poudarjal, da mora država v slabem finančnem položaju, ako je dohodninski davke premajhen, poseči tudi po imovinskem davku, kakor se je to zgodilo v Italiji. — Francoski delegat Yvenol je omenjal, da more finančna konferenca pač dajati splošne nasvete, da pa mora biti davčna politika kot taka prepuščena posameznim državam.

LDU Budimpešta, 28. sept. (DunkU) Posebni poročevalec madžarske brzojavne agencije javlja iz Bruslja: Na konferenco odposlana madžarska delegacija je konferenci izročila pismeno poročilo o finančnem položaju na Madžarskem. Načelnik delegacije dr. Aleksander Popovics bo danes ali jutri podal obširnejše pojasnilo. Madžarski delegati so izdelali o gospodarskem položaju obsežno poročilo, ki nudi sliko težkoč, s katerimi se mora Madžarska boriti.

Padanje cen blaga v Ameriki.

LDU London, 27. sept. (DunkU) »Times« poročajo iz Newyorka: Padanje cen blaga v Ameriki se mnogo presoja. Več trdijo, da je naznanilo znižanje cen za 30 do 40 odstotkov. Trgovinski tajnik meni, da se bodo cene še bolj znižale. Ameriški trgovski krogi sodijo, da je dvigovanje tečajev doseglo svoj vrhunec in da bodo sedaj padali.

Zveza narodov.

LDU Berlin, 28. septembra. (DKU) »Berliner Tageblatt« javlja iz Bazla: Kakor se poroča iz Londona, je poslanik Zedinjenih držav Davis v svojem razgovoru z zastopnikom lista »New York Times« izjavil, da bodo Nemčija, Avstrija in Madžarska v kratkem sprejete v Zvezo narodov.

Politične novice.

+ »Demokrati se razkrinkavajo.« Pod zgornjim naslovom priobčuje večerajšnji »Napreje« zanimiv članek, ki se med drugim glasi: »Narodni socialisti so do sedaj vedno trdili, da so samostojna delavska in protiliberalna stranka, ki hoče zastopati interese slovenskega delavstva. Te dni smo pa prejeli od našega zaupnika pismo liberalne organizacije v Celju, ki ga je podpisal svojerodno tajnik te stranke in urednik celjske »Nove dobe«, gospod V. Spindler, v katerem poučuje svoje zaupnike o agitacijskem delu za volitve v konstitu-

anto. Važno za nas in naše pristaše, delavce in kmete, je zlasti zadnji odstavek, katerega priobčujemo dobesedno, kakor sledi: »Opozarjamo končno, da bo naša stranka najbrže pri predstojećih volitvah nastopila skupno, to je z enotno kandidatno listo s samostojno kmetijsko stranko in eventualno tudi z narodnimi socialisti. Treba je torej, da stopite nemudoma v zvezo z zaupniki navedenih strank. Narodni pozdrav. Okrožna organizacija Jugoslovanske Demokratske stranke za celjsko okrožje v Celju. Vekoslav Spindler s. r.« — Tako »Napreje«. Kar se nas tiče, konstatiramo samo z zadostjenjem, da tudi »Napreje« potrjuje fakt, da so samostojna Kmetijska stranka in takozvani narodni socialisti zgolj privrsek liberalne stranke.

+ Zbiranje volilnih skupin na Hrvaškem. »Jutar. List« poroča o pogajanjih med različnimi političnimi strankami in strujami za volilni sporazum. Tako se je levo krilo komunistov pogajalo z levim krilom Radičeve seljačke stranke, a se sporazum ni dosegel. V zagrebški in belovarsko-krizevski županiji ter v Zagorju bo odločevala seljačka stranka, proti kateri bodo nastopili kmetje, ki so pristaši demokrata dr. Franja Poljaka. Demokrati bodo po vsej priliki sklenili kompromis s socialnimi demokrati, in sicer iz »dobrohotnosti«, da tako zagotovijo socialističnim voditeljem en ali dva mandata, ki jih socialistična stranka iz lastne moči ne bi mogla priboriti. Pogajanja se vrše neki tudi med Hrv. zajednico in Pučko stranko, o kateri priznava tudi »Jut. List«, da se je z agilnim delom zelo okrepila v Slavoniji. Delavske mase se nagibajo levim komunistom vendar je volilni uspeh komunistične stranke odvisen v prvi vrsti od splošnega nezadovoljstva, to se pravi od dobrih ali slabih dejanj belgrajskih ministrov. Frankovci bodo z lastno listo nastopili menda le v požeški županiji. Izven strank se tvorijo volilne skupine okoli posameznih osebnosti: v varaždinski županiji okoli dr. Magdiča, v modruško-reški županiji okoli dr. Franka Potočnjaka, v Dalmaciji okoli dr. Trumbića in dr. Smolake. Vse te skupine in stranke so ali brez programa ali pa zastopajo demagoške in revolucionarne načela. Edina stranka, ki nastopa z jasnim, kulturno, politično, socialno in gospodarsko določno načrtom, na večnih krščanskih načelih temelječim programom, je Pučka stranka. Njen volilni uspeh bo merilo za politično zrelost in pravno zdravje hrvatskega ljudstva.

+ Občinske volitve v južni Srbiji. Minister za notranje stvari je razpisal občinske volitve v onih krajih južne Srbije, kjer se radi vpadla Albancev niso moglo izvesti. Volitve se bodo vršile 17. oktobra, in sicer v okrožjih Ohrid, Prizren, Tetovo in Poš.

+ Priprave za volitve. »Jutarnji List« poroča iz Beograda, da se v demokratskem klubu živahno pripravljajo za volilno agitacijo. V kratkem bodo kandidatne listine gotove za vse kraje. — Na seji glavnega odbora poljedelske stranke se je sklenilo, da nastopi stranka po vsej državi pri volitvah kot enotna stranka. Kandidate bodo določile posamezne organizacije po svoji volji.

+ Združitev radičevcev s frankovci. Dne 3. oktobra bo v Križevcih skupščina seljačke stranke. Na dnevnem redu te skupščine se med drugim nahaja tudi točka o zedinjenju seljačke stranke s stranko prava (frankovci). Na skupščino bodo došli delegati seljačke stranke in frankovcev. Z ozirom na to je jasno, da se dela za fuzijo stranke prava z radičevci.

+ Zborovanje češke socialnodemokratske leve. 25. t. m. se je sešel v Pragi klub preklicu strankinega izvršilnega odbora strankin zbor češke socialne demokracije. Na shod so prišli pristaši radikalne leve, vsega 466 delegatov in 70 virilistov. Prvi dan se je vršilo zaupno predposvetovanje, na katerem so sklenili resolucijo, ki jo predlože strankinemu zboru. Resolucija ugotavlja, da se poslancem ni posrečilo uresničiti zahtev, ki jih je formulirala stranka o božiču 1919. Poslej naj se poslanci ogibajo vsake koalicije z buržuazijo in naj porabijo parlamentarni oder za to, da se zdrami delavno ljudstvo v mestu in na deželi. — O dogodkih v stranki (zasedbi »Prava Lidu« in nadaljnem) je poročal Skala. V razpravi so vsi govorniki poudarjali, da se mora na vsak način ohraniti enotnost stranke, bodisi proti volji skrajne desnice in skrajne leve. Strankin izvršilni odbor so pozvali, naj tekem 24 ur strankinemu zboru poda poročila.

+ Otokar Czernin v politični areni. Temeljem sporazuma med demokratsko in meščansko delavno stranko na Dunaju kandidira v I. dunajskem volilnem okrožju med drugimi Otokar Czernin, bivši avstrijski zunanji minister. Krščanski socialisti se nad to Czerninovo »pustolovščino« škandalizirajo.

+ Ljudem, ki simpatizirajo z ruskim boljševizmom. Gospod Avgust Skaberne, ki se je dne 21. vrnil iz Rusije, kjer je v Taškentu učil ruščino in petje, pripoveduje, da so boljševiki tam dali v zadnjem času kratkim potom postreliti nad 6000 ljudi, ker niso soglašali z boljševizmom.

Koroška deca v Ljubljani.

Na poti.

Na vse zgodaj, ob prvem jutranjem svitu se je večeraj zbirala koroška šolska mladina na posameznih postajah, da se pelje na Kranjsko. V Ljubljano! Za veliko večino te dece je to bila prva pot skozi Karavanke, prvi pohod v ono slovensko pokrajino, ki je v ustih nemškega koroškega agitatorja najgrša, najpodlejša dežela, gnezdo divjakov. Ko so hodili otroci v jutranjem svitu na kolodvore, so lahko videli na plotovih, drevesih in hišah nabite nemčurske propagandne letake z napisom: »Marš ven s Kranjci!« In oni so se napravili na pot v to obsovana, obrekovana, stokrat očrnjeno Kranjsko. Nemčurski letaki jih niso motili; v drobnih rokah otrok so vihrale slovenske zastavice in kjerkoli se je pojavil človek, so ga čista otroška grla pozdravila s prisrčnim: Živio! Z otroki so prihajali starši, vzgojitelji, znanci in prijatelji; tudi med temi Korošci je bilo mnogo takih, ki so prvič odhajali v Ljubljano.

Podroščice je že bilo toliko malih popotnikov — bilo jih je nad 2000 — da jih ni bilo mogoče spraviti vseh v posebni vlak. Prva polovica se je odpeljala z rednim jutranjim vlakom, ostali pol ure pozneje. Ta koroški vlak je bil ves v zelenju, na oknih nešteti voz pa so se gnetle otroške glave, medtem ko so iz vseh kupejev vihrale stotine zastavice — pogled, ki je bil nad vse lep in pester. Ko je vlak zavozil v predor, se je razlegla v vozovih pesem, in ko je prispel na Kranjsko, je vse sililo k oknu, da si ogleda to neznano deželo, o kateri je deca tako mnogo čula in tako malo dobrega.

Prvo presenečenje je pričakovalo male popotnike na Jesenicah. Na kolodvoru jih je sprejela jeseniška šolska mladina s svojimi zastavami in godbo, duhovščino in učiteljstvom. Kranjski tovariši so brž obsuli koroške šolarje s cvetjem, Korošci so obmetavali Kranjce s slovenskimi propagandnimi letaki. Ko je godba odigrala naše himne, se je vlak odpeljal dalje; na vseh postajah, kjer je obstal, ga je prisrčno sprejemala in pozdravljala šolska mladina. Med mladimi Korošci je ta prisrčni sprejem izzval silno veselje; niso prenehali klicati, mahati z zastavami in pevati svojo pesem: »Smo fantje Slovenci, od Drave doma!« Ljudje na poljih so obstajali pri delu, ko se je vlak vozil mimo in mahali z robc in klobuki, kar je izzvalo v vlak: stoter: Živio! Najveličastnejši pa je bil sprejem v Kranju. Razen šolske mladine se je na postaji zbralo tudi zelo mnogo meščanstva, in ker je vlak dalje časa stal, so pogostili Kranjci Korošce z belim maslenim kruhom, sirom, sadjem, jim delili koroške razglednice in jih obdarjali s cvetjem. Prisrčnost sprejema se je ponavljala na vsaki postaji; v Št. Vidu je pred Zavodi pozdravilo Korošce srednješolsko dijaštvo s svojim profesorskim zborom in ravnateljem škofom dr. Karlinom na čelu. V Šiški sta se oba Koroška vlaka združila in pripeljala naše male goste na južni kolodvor, kjer jih je čakala na hodniku, pred postajo in v sosednjih ulicah tisočglava množica.

V Ljubljani.

Že kmalu po 10. dopoldne se je pričela zbirati na Dunajski cesti in pred kolodvorom k sprejemu ljubljanske šolske mladine, ki je napravila od glavnega kolodvora do kavarne »Evrope« pester špalir. Na kolodvoru so pričakovali koroško mladino zastopniki vlade in mestne občine s poverjenikom dr. Žerjavom in podžupanom dr. Trillerjem na čelu, zastopniki učiteljstva in ljubljanske šolske mladine s šolskimi zastavami, odposlanstvo Sokola z zastavo, ljubljanska pevsko društva z zastavami, salezijanska godba z Rakovnika ter železničarska godba, kakor tudi mnogo številno odlično občinstvo. Krasen je bil pogled na posebni vlak, ki je med zvoki godbe, burnim pozdravljanjem občinstva pripeljal z ozaljšano lokomotivo nepregledno vrsto vagonov, iz katerih je mahalo in pozdravljalo morje trobojnih zastav. Omeniti moramo, da je še pred posebnim vlakom pripeljal gorenski osebni vlak večje število gostov, med drugimi tudi žrtev nemškega nasilja žel. aspiranta gosp. Mačkoviška iz Podgore, ki so ga Nemci pred par dnevi obstrelili v levo nogo in ki so ga takoj prepeljali z rešilnim vozom v Leonišče.

Ko so otroci izstopili iz vlaka, so se razvrstili v sprevod, ki je odkorakal s salezijansko godbo in zastavami na čelu med dolgim špalirjem ljubljanske mladine ter občinstva viharno pozdravljen po Dunajski cesti, Selenburgovi ulici, mimo Zvezde, na Kongresni trg pred deželni dvorec, dom slovenskega vseučilišča. Za Korošci je korakala železničarska godba, ljubljanska društva ter ljubljanska šolska mladina. Vse hiše ob cestah, po katerih je šel sprevod, so bile okrašene z zastavami. Zastave vise na čast Korošcem tudi po ostalih delih mesta. Korošci so nosili s seboj slovenske zastavice, napise svojih domačih krajev, po-

zornost pa je zbudila predvsem skupina mladine, ki je nosila nalepljene kot dokaz nemške kulture na Koroškem, nemške propagandne spise in napise, ki aramoto Jugoslovane. Korošci so bili ves čas živahno pozdravljani od občinstva.

Z balkona deželnega dvorca, kjer je bilo zbrano zastopstvo ljudskošolske in akademične mladine ter učiteljstva, je pozdravil goste podžupan ljubljanski dr. Triller, ki je naglašal, da ni sile, ki bi ločila slovenske Korošce od bele Ljubljane, ki bi ločila nas od slovenskega Korošana. Slovenski Korošan je svoje najlepše, kar je mogel, pripeljal v Ljubljano in lepše ni mogel manifestirati svoje trdne volje za Jugoslavijo, kakor da je pripeljal semkaj svojo mladino. Prepričani smo radi tega, da slovenski Korošan v prihodnjih dneh ne bo onečastil grobov onih, ki so prelivali za njegovo blaginjo svojo srčno kri. V tej nadi pozdravlja Korošansko mladino, v tej nadi budi blagoslovljen vstop Korošcev v mogočno Jugoslavijo.

Nato je pozdravil goste učenec meščanske šole na Prulah, Leopold Zlatič, z nastopnimi besedami: »Pozdravljam vas bratje, ki ste prišli iz lepega Korošana, v imenu svojih tovarišev, ki so vsi z vami enega srca: Vsi žele, da bi bili zgoraj, kjer je tekla zibel slovenskega naroda, zopet svobodni in srečni, da bi bili za vedno vi naši in mi vaši, kakor je bilo nekdanj. Vem, da so zavedate v srcu: Skoro bomo rešeni. Da bi bila ta zavest še krepkejša in mirnejša, ko nas boste zapuščali. Z vami bodo šle naše želje. Še enkrat, bratje: Iskrena pozdravljenik!

Učenka I. meščanske šole, Julija, Šušteršič, je pozdravila koroško mladino z besedami: »Pozdravljam vas, sestre in bratje, ki prihajate iz staroslovnega Korošana, da spoznate svoje slovenske sestre in brate tostran Karavank. Da bi nas to gorovje ne ločilo v bodoče liki močnemu, neprestopnemu zidu drug od drugega kakor v bivši Avstriji! Ne meja, središče naj nam bodo ti sivi orjaki! Kakor v 9. stoletju — Karantanija, tako naj nas odselej družijo z vami Jugoslovija! Ljut boj bijete sedaj za svoj obstanek, dragi Korošci, ki živite v osrčju onih zgodovinskih tal, kjer smo se skupno borili za našo staro pravdo. Ura odločitve se bliža, kmalu bodo padle kocke o državni pripadnosti vaše domovine. Tudi mi živo čutimo veličastno borbo, ki se vrši v teh dneh in naša srca hitreje utripajo ob misli, ali bomo v bodočnosti združeni ali ločeni. Da bi tudi vam, dragi Korošci, po stoletni tlačitvi napočila zlata zarja svobode! V svobodni domovini hočemo potem živeti v bratski slogi in ljubezni. Pozdravljeni! Dobrodošli!

Za tem je pozdravil goste akademik g. Čok: Pozdravljam vas, mladina iz Koroške v imenu jugoslovanske akademske omladine. Akademska omladina, ki je stala vedno v prvih vrstah borbe za narodno svobodo in edinstvo, stoji tudi danes na vaši strani, ko se bje odločilni boj za našo Koroško, zibelj Slovenstva. Gospa Sveta, kjer je ustoličevalo slovensko ljudstvo svoje kneze v našem jeziku, se mora združiti z nami, da bo Gosposvetki zvon zopet oznanjal veselo vest, da je koroško ljudstvo sprejelo zopet svojega kneza, ime našega velikega in svobodnega jugoslovanskega naroda. Po več kot tisoč letih nam je zopet zasijalo solnce svobode in tudi vi najmlajši potomci z Gospe Svete morate biti deležni te solnčne toplote, ki že zbujala in oživljala kulturne cvetke blagostanja. Vi, ki niste imeli svojih šol, temveč vam je tuje vsiljeval tuj jezik in sramotil vaše največje svetlinje, najglobokejša in najsvetejša čustva vašega mladega srca, vzkliznite v tem hipu: Nočemo biti več hlapeci, teptana raja, ampak ljudje s človeškimi pravicami, svobodni ljudje! Prišel je naš veliki dan vstajenja iz tisočletnega suženjstva, vstal je naš narodni junak kralj Matjaž in podal roko kraljeviču Marku, Gosposvetki zvon pa bo veselo oznanjal veliko pesem od Gospe Svete do Kosovega polja, od Subotice do Splita in Jadranskega morja: Slovenska Koroška je vstala in se združila na večne čase s svojo veliko majko, svobodno Jugoslavijo! Pozdravljam vas v beli Ljubljani kot pozdravlja svojega brata brat, ker nas napolnjujete z neomajno vero, da bo zmaga pravica in da bodo uničene vse zvijače in mahinacije, s katerimi hoče nemški Mišel še v zadnjem trenutku ohraniti svoje gospodstvo. — Nato je godba zaigrala »Lepo našo domovino«.

V imenu koroških gostov se je zahvalil župnik Arnuš za lepi sprejem, med drugim z nastopnimi besedami: Danes, ko sem prišel na kolodvor, je bilo prvo vprašanje, ki sem ga čul: Kako bo? Danes še sam ne vem, toda če upoštevamo vse perspektive, morem zagotavljati, da ne bo pretleto mnogo, ko bomo svobodni kakor ste vi. Pred dvema dnevojn mi je rekel neki koroški nemškutar: Od juga je pa druga! Hotel je reči, da prinaša jug le hudo uro. Mi pa vemo, da pride toča in mraz od severa, od juga pa topla vigrad. Kakor pride vse dobro od juga, tako pride tudi vse dobro od Jugoslavije. Ne bomo mi s tistimi, ki so danes kamenje metali v naše otroke, ampak mi držimo z onimi, ki so

nam pripravili tako krassen sprejem, za kar se priručno zahvaljujem. Zelim, da bi se kmalu uresničile besede pesnika: Bog živi vse Slovence, pod streho hiše ene! — (Viharno odobravanje.)

Izpred deželnega dvorca so gosti odšli v posamezne gostilne po določenem redu k obedu. Popoldne je bila v dramskem gledališču otroška predstava »Pepelka« za koroško mladino, v Narodnem domu pa je Sokol priredil gostom na čast javno telovadbo. Zvečer se je koroška mladina odpeljala s posebnimi vlaki zopet domov. Upamo, da so vsi odnesli s seboj prijetne spomine iz Ljubljane.

Dnevne novice.

— **Slušateljem gospod. šum. fakultete v Zagrebu.** Vsi državni izpiti na gospod. šum. fakulteti začno 20. oktobra ob osmih zjutraj (ne 6. okt., kakor je bilo prvotno objavljeno). — France Oblak.

— **Sanacija evropskih financ.** Švicarski nar. svet je obravnaval v svoji včer. seji poročilo o udeležbi Švice pri mednarodni kreditni akciji v prid Srednji Evropi s 25 milijoni frankov. Poročilo je bilo odobreno.

— **Ogenj.** Dne 22. t. m. med 15. in 16. uro je izbruhnil pod kozolcem posestnika Janeza Florjančiča iz Malega Slateneka, občina Šmihel-Stopiče, ogenj, kateri je vpepelil kozolec, hišo, kovačnico in 3 svinjake. Florjančiču je zgorelo vse pohištvo, vsa obleka in vse perilo, dalje zlatina vredna 12.000 kron ter 12 mernikov pšenice, 8 mernikov prosa, 7 mernikov ječmena, 30 mernikov koruze, 3 mernike fižola, več sto kilogramov slame, veliko poljskega in kovaškega orodja, 4 prašiči in 18 kokoši. Skupna škoda znaša 600.000 kron. Zavarovalnica je neznatna. Zažgali so otroci, ki so se igrali pod kozolcem z vžigalicami.

— **Kuga na Reki.** Iz Bakra poročajo: Z ozirom na dejstvo, da so se na Reki pojavili štirje primeri kuge, so naše zdravstvene oblasti ukrenile vse potrebne korake opreznosti. Zdravstveni načelnik dr. Lochert je dospe osebo semkaj ter odredil potrebno, da vrše zdravniški-bakteriološki zdravniško policijsko službo na demarkacijski črti proti Reki. V Bakru samem je ustanovljena ambulancna bakteriološka postaja, v bližini železniške postaje v Bakru pa je določena posebna hiša za karantensko postajo. Na ozemlju zdravstvenega odseka za Hrvaško in Slavonijo se dosedaj še ni pojavil noben sumljiv slučaj. Na prebivalstvo je bil izdan poseben proglas, naj posveča posebno pozornost uničevanju podgan in pazi na snago.

— **Parnik z jugoslovanske trobojnice v južni Ameriki.** Medtem, ko v Jadranskem morju še ne smejo pluti jugoslovanske ladje pod jugoslovansko trobojnico, je dne 21. julija priplul, kakor poroča list »Jugoslovanska država« v Valparaiso, v čilsko luko Arica prvi parnik z jugoslovansko trobojnico. Parobrod se zove »Jugosloven Prvi« ter je last jugoslovanskih izseljencev v Čileju gg. Pavla in Luje Mitroviča. Njuna velika industrijska in trgovska trdka ima svojo centralo v Valparaisu, a podružnice v Autofagasti, Iquique in Londonu.

— **Prepovedan list.** Ban je prepovedal razširjanje v Gradcu izhajajočega lista »Korrespondenz Süd« na ozemlju Hrvatske in Slavonije.

— **Potres v Italiji.** Vsled potresa v občini Giarre se je porušilo več hiš. Človeških žrtev ni.

— **Avstrijski predumi.** Uradno se poroča: Reparatcijska komisija je v svoji zadnji seji razpravljala o predlogih avstrijske vlade glede izvedbe note, ki se nanaša na predume Avstrije. Ti predlogi so se pretresali zelo liberalno. Komisija jih bo zelo upoštevala. V brzojavnem proglasu zvezni organizaciji dobrotelov naprav v Srednji Evropi opozarja predsednik sir Good na škodo, ki jo je poplava napravila na Solnogradskem, in prosi za dovoljenje darov ter naglašja, da je takoj potreben znesek 50.000 funtov, da se ublaži najhujša beda.

— **Koledarji za 1921.** V zalogi Jugoslovanske knjižarne izide v kratkem Jugoslovanski skladni koledar z velikimi številkami za pisarne in druge javne lokale. Izšel bo tudi mali žepni koledarček v lični vezavi in opremi, kakor lansko leto.

— **Zigo ponarejal.** Prejeli smo in objavljamo: Pod tem naslovom je sporočil nekdo v »Slovenca« št. 213, da je posestnik Franc Zose iz Rigelina na Kočevskem žigosal »dvekronske avstrijske bankovce. Zato so ga zaprli. To je ob kratkem dejstvo. Dopisnik pa pripoveduje nadalje, da je Zose zagrizen »hajlovec«, da je nosil na pošto cele skladiščne bankovce, da je hotel morebiti res samo oškodovati Jugoslavijo, da bo pokazala preiskava, ali ima baje res skrivce po celem Kočevskem. — Nisem Zosetov odvetnik. Koliko je zakrivil, bo dognalo sodišče, in kar je zakrivil, obsojam prav tako kakor dopisnik, in obsoja tudi vsak pošten Kočevar, saj smo s takimi dejanji oškodovani vsi Jugoslovani. Ne odobravam pa nadaljnega pav-

šalnega domnevanja in ugibanja. Poznam Zoseta že več let. Doslej je bil priden, delaven in pošten kmet. Kaj ga je zapeljalo na krivo pot, pokaže preiskava. Zagrizen »hajlovec«, to se pravi menda hud nasprotnik Slovencev, gotovo ni bil. Ker je trgoval zlasti z ogljem, je imel opravka tudi s Slovenci, delali so pri njem slovenski ogljarji, pa mi ni še nikoli nobeden tožil, da jih zaničuje, ker so Slovenci. Skladovnice bankovcev (o milijonu sem slišal govoriti) so seveda ljudska domišljija, s krivci po celem Kočevskem pa nepotrebno sproščeno pretiravanje, ki žali vse poštene Kočevarje, kar so gotovo v velikanski večini. Dopisi naj ostajajo stvarni, domišljijo pa opustimo. — Z.

Štajerske novice.

Š Od Slovenjegraškega okrajnega glavarstva sprejemamo in objavljamo: Pozivno na članek »Višek protipostavnosti« v cenjenem Vašem listu z dne 22. sept. št. 216 si dovoljujem vpsolati en izvod tozadevnega odloka okr. glavarstva, iz katerega je razvidno, da vsebina članka nikakor ne odgovorja dejanskim razmeram. Okr. glavarstvo ni razposlalo na županstva nikakih navodil: »da naj vprašajo Nemce in nemškarje, ali se hočejo izjaviti za Slovence, da dobe volilno pravico v konstituantu?« Kakor se slavno uredništvo samo lahko prepriča, je iz tozadevnega odloka zgolj razvidno, da je smatrati za Nemce, Italijane ali Mažare vse one osebe, ki so po svojem jeziku notorični, občno znani Nemci, Italijani ali Mažari. Sicer naj velja načelo, da je lastna izjava vsakega posameznega merodajna za ugotovitev njegove narodnosti. Dopisnik je spregledal tudi prihodnji odstavek, ki slove: »Kjer je sum upravičen, da bi hotel kdo, kojega narodnost je dvomljiva, izrabljati zakon, da doseže sedaj volilno pravico, je po nadaljnjih poizvedbah narodnost ugotoviti.« Vsled tega se ni bati, da bi vsi Nemci priznali Slovenstvo in na ta način postali deležni volilne pravice in to tem manj, ker je lahko preprečiti tako zlorabo pri reklamacijskem postopanju. — Z odličnim spoštovanjem udani Ipravci, okr. glavar.

Koroške novice.

k »Liebesgaben« v Rožeku. Dne 22. t. m. so nekateri Slovenci v Rožeku opazili, da se je prepeljalo preko mosta iz pasu B sedem z blagom naloženih voz, ki so se jim zdeli sumljivi. Pohiteli so za njimi, vozniške ustavili, pregledali vozove in našli na njih moko, sladkor, sol, podplate in petroleje. Vozniki so trdili, da je blago kupljeno v Celovcu in da je namenjeno trgovcem, a niso mogli tega dokazati z računi. Ker je bilo čisto gotovo, da je blago le darilo avstrijske vlade in da ima služiti za podkupnino volilcem, so vrli Rožani stvar sami in hitro uredili. Blago so zaplenili, sklicali občinarje in vse pravično razdelili. Med nemčurji je vsled tega nastalo silno razburjenje. Klicali so Italijane na pomoč, češ, da so jim Slovenci vzeli njih Liebesgaben, a ko je prihital italijanski podpolkovnik, ni mogel drugega dognati, kot da je blago že razdeljeno in da so Liebesgaben dosegle svoj namen, ker so jih dobili najpotrebnejši.

k Silno agitacijo razvijajo Nemci zadnje dneve pred plebiscitom. Vsi nekdanji orožniki, uradniki in učitelji so na nogah, hodijo po vaseh, kjer so prej službovali, od hiše do hiše, trosijo denar in laži, blago in grožnje. Povsod pripovedujejo, da je nemška zmaga že gotova in plašijo ljudi. Vsako noč so nabiti po vaseh novi plakati s tako vsebino n. pr.: »Ali hočete v Macedonijo ajnrukati.« — »SHS hat Wehrpflicht! Wollt Ihr Kanonenfutter werden?« in podobno. Vendar je treba priznati, da ta agitacija ne zaleže veliko. Povsod so se duhovi že ločili, kar je naše, bo ostalo.

Ljubljanske novice.

lj Konferenca Sodalitatis za Ljubljano bo v sredo, dne 29. t. m. ob petih v tiskarni. Referat: »Pomen trpljenja«. Voditelj.

lj Družba sv. Elizabete. Izredna mesečna seja osrednjega sveta bo v četrtek, dne 30. septembra, ob 5. uri zvečer v Alojzijevešču. Članice osrednjega sveta so tudi predsednice in podpredsednice konferenc. Pridite gotovo vse!

lj Izredna javna seja občinskega sveta bo v sredo, dne 29. septembra 1920 ob pol 12. uri dopoldne v mestni dvorani. Dnevni red: Poročilo personalno-pravnega odseka glede izvolitve dveh članov občinskega sveta v posebni odbor, ki ima sklepati o popravkih volilnih imenikov za volitve v ustavotvorno skupščino (člen 26 in 32 volilnega zakona).

lj Poročil se je včeraj gosp. Friderik Miklin z gđc. Olgo Pirnat.

lj S. K. S. Z. ima svojo odborovo sejo danes ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

lj Sestanek slov. kat. akad. starešinstva se vrši v četrtek 30. sept. ob 8. zvečer v srobrni dvorani v Unionu. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Predsednik dr. B.

lj Izgubljene stvari. Dne 11. t. m. se je našel na tuk. juž. kolodvoru en nahrbtnik in odev, last nekega Sattler Antona. Lastnik naj se zglasti v pisarni obratnega komisarja Vondračeka na južnem kolodvoru.

Cerkveni vestnik.

c Kongregacija gospodov pri oo. jezuitih ima svoj shod danes 29. sept. ob pol 8. uri zvečer. Prične se točno ob pol osmih. Pridite zanesljivo vsi!

c Kongregacija dijakin pri oo. frančiškanih se začne za tekoče šolsko leto danes 29. t. m. ob 6. uri zvečer v navadnem prostoru. — Voditelj.

Najnovejša poročila.

Kronski svet.

Belgrad, 28. sept. Danes dopoldne je bil kronski svet, na katerem so bila zunanjemu ministru dr. Trumbiću podana navodila za pogajanja z Italijo, na katera odputuje prihodnje dni.

Seja narodnega predstavništva.

Belgrad, 28. sept. Na današnji seji narodnega predstavništva se je začela debata o kmetemskem uporu v Hrvatski. Debatu je otvoril socialist Viljem Bukšeg, ki je naglašal, da je bil upor bolj socialnega kakor pa političnega značaja. Jutri se debata o tem predmetu nadaljuje ter bo govoril v imenu hrvatske ljudske stranke posl. dr. Janko Šimrak. Izid te debate se pričakuje z veliko napetostjo, ker je odvisno od nje vprašanje demisije hrvatske pokrajinske vlade, a morebiti tudi osrednje vlade.

Belgrad, 28. sept. Proti posl. dr. Šimraku je bilo od zagrebskega sodnega stola vloženih pri verifikacijskem odboru 5 zahtev za izročitev, in sicer ena v imenu bana dr. Leginja, nadalje dr. Potočnjaka ter ostale v imenu znanih zagrebskih židov iz za afere Sterna. Zdi se, da je vsa zadevo vprizoril Narodni klub, ki bi na ta način rad izboljšal svojo politično situacijo v Sremu in Slavoniji. V političnih krogih se smatra vsa zadeva za neresno, značilno pa je, s kalkimi sredstvi se bori Narodni klub proti političnim nasprotnikom.

Seja gospodarskega sveta.

Belgrad, 28. septembra. Danes ob 10. dopoldne je bila prva seja gospodarskega sveta, in sicer v mali dvorani poslopija razredne loterije. Na sejo je došlo 28 delegatov iz vseh pokrajin, poleg njih tudi zastopniki posameznih oddelkov ministarstva za trgovino in industrijo. Sejo je otvoril minister za konstituantu dr. Marković kot zastopnik ministra za trgovino in industrijo dr. Ninčiča, ki se mudi na finančni konferenci v Bruslju.

Hrvatska ljudska stranka v Sremu.

Tovarnik, 28. sept. V nedeljo je bila tukaj velika županijska konferenca ljudske stranke, na katero so došli zastopniki iz vseh sremskih vasi. Na konferenco so došli predsednik hrvatske ljudske stranke Barič, poslanec dr. Janko Šimrak, dr. Andrić, dr. Belić ter drugi predstavniki hrvatske ljudske stranke. Posvetovanje, ki so mu hile predmet bodoče volitve v konstituantu, je trajalo celo dopoldne. Dr. Belić je poročal o volilnem zakonu, dr. Andrić pa o političnem položaju z ozirom na volitve v konstituantu. Soglasno je bilo sklenjeno, naj bo nosilec kandidatne liste ljudske stranke v sremski županiji dosedanj poslanec dr. Janko Šimrak. Popoldne se je vršila velika kmetška skupščina, na kateri so govorili kmet Marjan Bošković, poslanec dr. Šimrak in Barič. Shod je obsodil postopanje hrvatske zajednice v Sremu, ki je skušala rušiti enotno organizacijo hrvatskega kmeta, združenega v ljudski stranki. S tem, da so hoteli razbiti enotno falango hrvatskega kmeta, so zajedničarji oškodovali samo hrvatstvo. Shod je obsodil tudi plemenski federalizem zajedničarjev, ker bi žrtvoval velike dele hrvatskega življa Veliki Srbiji. Shod je zahteval končno, naj se dovoli pokrajnam čim širša samouprava ter združi Srem s Hrvatsko in Slavonijo v skupno pokrajino.

Dalmatinski demokrati v stiski.

Split, 28. sept. V krogih tukajšnjih demokratov je zavladala velika nervoznost, ki jo je povzročila vest, da je dr. Trumbić odklonil, da bi kandidiral na listini, na kateri bi bili tudi demokratski kandidati. Dr. Trumbić neče kandidirati kakor samo na listini, na kateri bi bili samo strankarsko popolnoma neopredeljeni ljudje. Demokrati ne vedo, ali bi jim sedaj kazalo postaviti lastno kandidatno listino ter se trdi, da so doživeli popoln polom. V zadnjem času skušajo braniti demokratsko stranko v »Težaki slogi«, s čemer se skušajo uvesti v kmetске kroge. Čuje se, da bodo glavni demokrati kandidirali izven Dalmacije, tako bo n. pr. Grisogono kandidiral v nekem okrožju Srbije.

Wrangel prekoračil Dnjepr.

LDU Kodanj, 28. sept. (DunKU) Po brzjavki iz Sebastopola je general Wrangel napadel boljševike severno od Aleksandrovskaja. Več boljševiških oddelkov je kapituliralo. Konjenica generala Wrangla je prekoračila Dnjepr in je zasedla več mest v gubernijah Poltava in Jekaterinoslav.

Konec delayskega gibanja v Italiji.

LDU Rim, 28. sept. (Stefani.) V Komunističnem agitacijskega komiteja glede na referendum o rimskem dogovoru zaradi kovinske industrije se veli: Komite pozivlje sekcije, da uredi, da delavci zapuste tvornice od ponedeljka dalje. Delavci bodo počakali, da se prične zopet normalno delo, kar bo najkasneje 4. oktobra. Delavski odbori bodo tvornice zopet oddali industrialcem, s katerimi se bodo dogovorili o normalni vzpostavitvi dela. Kakor poročajo listi, so delavci zapustili že mnogo tvornic.

Borza.

LDU Zagreb, 28. sept. Devize: Berlin 192—195, Italija 503—510, London 415—0, Newyork 116—117, Pariz 785—800, Praga 159—160, Dunaj 38—38.50. — Valute: Ameriški dolarji 113.25—113.90, carski rublji 126—128, napoleonor 410—412, nemške marke 192—195, italijanske lire 500—505, čechoslovaške krone 162—172, sovereign 0—221.

Narodno gledališče.

Drama:

Sreda, 29. sept. — Zaprtlo.
Četrtek, 30. sept. — »Pygmalion«. C. Petek, 1. okt. — »Pygmalion«. E. Sobota, 2. okt. — »Hasanaginica«. B. Nedelja, 3. okt. — »Za narodov blagor«. Izven.

Pygmalion bo igrala ruska dramska družba g. Muratova. Da bo občinstvo predstavi lahko sledilo, bodo na razpolago obširni izvlečki vsebine.

Opera:

Sreda, 29. sept. — »Faust«. D. Četrtek, 30. sept. — »Lepa Vida«. B. Petek, 1. okt. — »Trubadur«. A. Sobota, 2. okt. — »Faust«. E. Nedelja, 3. okt. — »Glumačič«. »Kraljica lutka«. Izven.

V dramskem gledališču se pripravljaja Shakespeareov »Sen kresne noči« v Zupančičevem prevodu. — V operi se pripravljajo »Hofmannove pripovedke« francoskega skladatelja Offenbacha.

Prosveta.

pr Koncerti Zlatka Balokovića. Z ozirom na predobjavo v našem časopisu, da bo najslavnejši jugoslovanski violinski virtuos Zlatko Baloković koncertiral dne 4. oktobra t. l. v Ljubljani (velika dvorana Union) dne 5. oktobra v Celju (dvorana Union) in 6. oktobra v Mariboru (dvorana Götze), prinašamo kratak umetnikov živopis. — Zlatko Baloković, rojen iz hrvatske rodbine v Zagrebu 21. marca 1895, je v svojem devetem letu vstopil v gimnazijo z namenom, da se po maturi poprime prava. Obenem se je na zabavo začel učiti violine pri znanem profesorju Humlu. — V svojem 13. letu je na koncertu v hiši svojih staršev dosegel tak uspeh, da se je odločil zapustiti gimnazijo in se učiti privatno, samo da bi se mogel v prvi vrsti posvetiti violini. Že prihodnje leto je Zlatko Baloković prvič stopil pred zagrebsko občinstvo, ki ga je pozdravilo z najlaskavejšim priznanjem in resničnim občudovanjem. Od tega dne se je naš umetnik z dušo in telesom posvetil violini in se učil neumorno in z veliko energijo. — Ko je dovršil svoje nauke pri prof. Humlu, je odšel v dunajsko »Meisterschule« k prof. Ševčiku, kjer je v svojem 16. in 17. letu dovršil nič manj kot 16 koncertov, med tem ko njegovi tovariši še mnogo pozneje niso dovršili več kakor enega ali dva koncerta. Pri tej priliki je soglasno dobil državno nagrado (Staatspreis) tudi vsled tega, ker je bil edini, ki si je upal poprijeti se težkega koncerta Križanovskega, ki ga ni igral še noben virtuos. Avstrijska vlada mu je darovala dragoceno violino, pozneje pa je od svoje domovine dobil v dar svojo sedanjo violino (delo glasovitega Röttele), ki so jo že v mirnem času cenili na 35.000 K. — Zlatko Baloković je koncertiral v vseh večjih mestih Evrope in zunaj nje, tako v Rusiji, Italiji, Nemčiji, Avstriji, Švici, Franciji, Angliji, Egiptu itd., pa tudi pri nas. Povsod je dobival lavorike, največja priznanja in izredne uspehe. Igral je pred avstrijskim in italijanskim dvorom; papež Pij X. pa mu je podelil dvorano kolajno — veliko redkost — z napisom »Roma plaudente 1914« (Navdušeni Rim). — V vojni mu radi sovražnih razmer ni bilo mogoče prirediti toliko koncertov, kakor si jih je želel sam in kulturni svet. V tem času je koncertiral v Pulju, Ljubljani in Trstu. — Njegove velike uspehe so slavili razen domaćih tudi nešteti tuji časopisi. — Iz vseh teh kritik izbaja Zlatko Baloković kot

umetnik, za katerega ni več tehničnih problemov. Zrelo izvajanje, močirska tehnika, pojoči zaključeni ton, kristalna čistost njegovih akordov, njegove oktave, pasaže, flazeolete ga nepravilno čaravnikom, ki bi mogel, ako bi hotel, na štiri strune igrati več komadov naenkrat.

Športni teden.

Prijave za distančni marš za civilne športnike se zaključijo v sredo, dne 29. t. m. zvečer. Na poznejše prijave se ne bo oziralo. Start za civ. športnike je 2 min. pred vojak. Vojaško opravilo (t. j. nahrbtnik in puško) dobijo civ. tekmovalci v nedeljo ob osmih na prostoru »Ilirije«. — Sportna zveza Ljubljana.

Dijaški vestnik.

d »Zora—Luče«, glasilo J. K. D. L. Kakor smo že potom »Dij. vestnik« javili, se je »Zora« in »Luče« vted nezgodnih gnočnih razmer srušila v eno glasilo »Zora—Luče«, ki bo izhajalo v Zagrebu. Prinašalo bo članke v slovenskem in hrvaškem jeziku. Tiskalo se bo v Požerju, kjer so prilike za enkrat še najboljše. Glasilo bo izhajalo redno vsak mesec. Ustroj uprave garantira, da bodo naročniki glasilo prejemali redno. — Vse članke v slovenskem jeziku je pošiljati osrednjemu odboru S. D. Z., kjer se nahaja uredništvo za slovenski del glasila. Uredništvo se zaključuje v Zagrebu vsakega 25. v mesecu. Zato naj bodo prispevki pri S. D. Z. vedno najpozneje do 20. vsakega meseca. — Za Slovenijo vodi upravo poseben upravni odbor pri osrednjem odboru S. D. Z. Pri njem se glasilo naroča, reklamira, vplačuje naročnina itd. Ker gre prva številka te dni v tiskarno, je treba ugotoviti število naročnikov. Dosedanjim naročnikom »Zora—Luče« se list ne bo pošiljal. Ker se začne voditi nove upravne knjige, naj se vsakdo, ki želi list, vnovič prijavi upravni odboru. Vse naše akademске, srednješolske in ženske organizacije, bogoslovski zbori itd. naj nemudoma imenujejo poverjenike za glasilo in jih prijavijo osrednjemu odboru S. D. Z. Poverjeniki naj nemudoma začno z zbiranjem naročnikov in čimprej sporoče S. D. Z. število naročnikov. — Cena je za enkrat določena samo za prvi semester. In sicer stane »Zora—Luče« za prvi semester 18 K za dijake in dijakinje, za ostale naročnike pa 24 K. Tovariši! Tovarišice! Niti eden član naših organizacij naj ne bo brez

našega glasila. — Osrednji odbor S. D. Z. v Ljubljani.

Nase dijaško glasilo. V kratkem izide prva številka glasila Jugoslovanske katoliške dijaške lige. Dosedaj je imelo naše katoliško dijaštvo dvojno glasilo: »Zora« z teosofsko vsebino, izhajajočo v Ljubljani, in »Luče«, z organizatorsko vsebino, izhajajočo v Zagrebu. Obe glasili sta se morali zediniti v eno »Zora—Luče«, ki bo izhajala v Zagrebu. Nezgodna draginja in pomanjkanje denarnih sredstev je privedlo naše dijaštvo do tega koraka. Zaupajoč v podpora vse naše katoliške javnosti začne J. K. D. L. z izdajanjem »Zora—Luče«. Ker bo mogoče list pošiljati le onim, ki ga plačajo naprej, prosimo vse one, ki žele list, da ga nemudoma naroče pri upravni odboru za Slovenijo (Osrednji odbor S. D. Z., uprava »Zora—Luče«, Ljubljana, Ljudski dom). Naj ne bo duhovnika, ne katoliškega inteligenta, katoliškega zavoda, organizacije itd., ki bi ne imela »Zora—Luče«! Prijavite se takoj! Da je mogoče tiskati prvo številko v zadosti izvodih, mora upravni odbor čimprej znati za število naročnikov. Naročnina za prvo polletje znaša 24 K, za dijake in dijakinje 18 K.

Ponarejevalec 20-dinar-skih novčanic in njegova družba.

Kakor smo že kratko poročali, so na Hrvatskem zasledili in zaprli družbo, ki je ponarejala in razpečevala 20-dinar-ske novčance. Glavni krivci je Vid Galović, dovršeni trgovski akademik, roj. leta 1895, v Vugrovcu pri Zagrebu, kjer je živel po dovršenih študijah na svojem posestvu. Galović se je lotil ponarejanja denarja z vso temeljitostjo. Pečal se je v to svrhu s kemijo in s fotografsko umetnostjo. Svoje znanje je izpopolnjeval pri cinkografu Sici v Zagrebu. Njegova želja je bila, iti na študijsko potovanje v inozemstvo, a ni imel potnega lista. Pečal se je bil namreč s potvarjanjem denarja že o priliki žigosanja in kolekovanja kron ter mu je bila policija na sledi. Zato je nastopal pod tujim imenom Majer. Da bi dobil potni list, se je Galović zvezel z dvema propalci: z neštokrat kaznovanim brezposelnim natakarnjem Simonom Murdajem in nekim Božo Francetom. Tema dvema je zaupal vse svoje načrte in se tako dal v njuno oblast. Ta dva sta takoj zahtevala od njega 4000 K, da mu preskrbita potni list. Galović jima je dal denar, a potnega lista ševedni ni dobil. Zato sta mu pa čedna tovariša neprestano bila za petami in izsiljevala iz njega denar. Galović je imel v Zagrebu strica trgovca Vinka Galovića, ki ga je potegnil v svoj krog in je leta finančiral njegovo »podjetje« za ponarejanje denarja. Ta stric je moral nekoč na lepem izplačati Murdaju in Francetu

viču 30.000 K, ker sta drugače pretela z odkritjem. Drugi sta lopova prisilila na Galovićevo mater, ki jima je morala izplačati 15.000 K. Galović je sedaj začel ponarejati tisoč-kronske bankovce, ki naj bi jih spravil v promet Francetovi. Francetovi je to tudi storil, toda denar obdržal zase, si kupil avtomobil in se ni več umiril za prijatelje. Ti so mu seveda prisegli mučevanje in Galović se je po daljšem času z vlačiča posrečilo, dobil v roke Francetov avtomobil, ki ga je nato ob ugodni konjunkturi prodal za 300.000 K. Denar je obdržal zase in cela družba se je nato razpršila.

Galović se ni pobiljal, največ je nadaljeval ponarejalski posel. Pod imenom Pero Giorjevič se je preselil v Rogatec in se s svojo prilico Ano Nadi udobil v »Ljubljanskem domu«. Tam sta ga po dolgem iskanju zopet izsledila Murdaj in Francetovi. Galović je tedaj ponarejal koleke za tisoč-kronske bankovce, ki jih je Murdaj razpečeval v Zagrebu. Stvar je pa kmalu prišla na dan in ponarejevalska družba se je brž razpršila na vse strani, da ne bi je zasledili.

Galović se je sedaj vrnil na ponarejanje 20-dinar-skih novčanic, ki so se mu izvršno posrečile. Toda v tem je bil v Zagrebu radi neke tatvine aretiran Francetovi in vse družbo je preletel strah, da bo Francetovi vse izdal. Galović in vsi drugi so zbežali v Zagreb in se tam poskrili. A Francetovi je dobil le par tednov zapora in ni ničesar izdal. Galović se je s svojo prilico in vseni svojini stroji in aparati vrnil na Bled. Toda kmalu se tod ni čutil varnega ter se je s svojo tovarno vrnil v Zagreb. Tu je začel na veliko izdelovati 20-dinar-ske novčance. Do 5. t. m. je bilo 16.000 kosov dotiskanih. Sedaj je bilo treba falsifikate spraviti v Avstrijo in jih tam vnovičiti. Za prvi poizkus je izročil Murdaju 200 kosov, da jih spravi v promet. Galović in družba si je prizadevala najeti avtomobil, s katerim bi denar spravila čez mejo. V to svrhu so se zaupno obrnili na zagrebskega kavararja Čuka in ga pridobili zase. Do Čuka so pa bili poslali nekega svojega novega za-

upnika: trgovca Perkovića iz Siska. Le-ta je stvar napol izklepetal neki svojemu zagrebški sorodniku, ki je takoj obvestila polijo. Poljica je poslala k Čuku detektiva, ki se je delal, kakor da je član ponarejalske družbe. Čuk je nato vse izpovedal, kar je vedel. Zaorili so najprej njega, nato Perkovića v Sisku. Ta je izdal Murdaja in njegovo prilico Petrovića, a ta dva Galovića in ostale. Poljica je delala z največjo naglico in previdnostjo in zasledila drugega za drugim celo družbo in jo zaprla. Galović je po dolgem tajeju povedal, kje ima zakopane stroje in ključke in Ljubljano izdal tudi svojega strica Vinka Galovića, ki so ga aretirali v Varaždinskih toplicah. Našli so vse stroje in ključke ter 4000 kosov 80-kronskega falsifikatov. Samo dva člana za ponarejanje klobukov sta bila prodana drugam in jih še niso našli. Zasukrali smo torej no-željenega blagoslova potvarjenih novčanic varni.

Aprovizacija.

A Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo v Ljubljani daje naznanje svojim članom, da je dospela nova pošiljatev svinjske masti in se ista oddaja v poljubni množini po 52 K 1 kg. Enako se dobi v poljubni množini čisti beli petrolej po 28 K liter in vsa druga živila, kakor mleka, riž, sol, kava, olje, kis, sladkor, kavine primesi itd. — Člani, kateri še niso plačali zaostale članarine, se opozarjajo, da to čimprej poravnajo, ker se jim drugače ustavi prejem blaga. — Novi član ise sprejemajo vsak dan v uradnih urah od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Članarina znaša 50 K, vpisnina 4 K.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 305 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Relativna vlažnost v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
27.9. 23 h	737,8	16,5	1,2	jasno	—
28.9. 7 h	737,9	14,9	0,7	oblačno	—
28.9. 15 h	737,3	17,5	1	oblačno	—

Posestve naprodaj iz proste roke, ležeče v ravnini ob železnici in tik Save na Gorenjskem med postajama Otoče-Podnart, od vsake četrt ure, v vsi Založe 15. Polje je vse skupaj ob hiši, oziroma vasi. Posetje 30 mernikov, Košenilne za 6 glav živine, Gozdov, večinoma črni les, 15 orolov, vmes en listnik, najdalni četrt ure. Hiša pokrita na novo z opeko, zraven je gospodarsko poslopje in studenec. — Pojasnila daje Janez Ješe, zemljak Spodnja Dobrava št. 7, pošta Podnart, postaja Otoče (ati Podnart). 4009

Po zelo znižani ceni nova dvokolesa, plašči, živalni stroji in vsakovrstni deli, karšni, zračnice, gorilice i. t. d. Sprejemo se v popravilo dvokolesa in razni stroji. Pri Batjelu, Ljubljana Stari trg št. 28.

Proti griži

zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino

Kuč se dobi edino v gostilni pri »Dalmatincu« Sodna ulica št. 4

Kočijaž, soliden, Slovenec, kateri želi mesto za trajno obdržati in ki bi opravljal vse druge hišne posle se tako sprejme. Plača 500 kron mesečno, stanovanje in hrana. Potni stroški se povrnejo. M. Majstorovič, trgovec, Okučani-Slavonija. 3974

Služba cerkvenika in organista se odda. Kje pove uprava pod št. 4001.

Ivka Šestan udova Mihelić profesor Šime Šestan

vjenčani.

Sevnica Zagreb.

INSERIRAJTE V „SLOVENCU“!

Samo tri dni! Samo tri dni!

Kupujem

umetne zobe po visokih cenah. F. KARNER, hotel Slon soba 79.

Petrolejske kante dve z zabojem plačamo po 55 K, posamezne po 20 K vsaka železniška postaja Sever & Komp., Ljubljana. 3972

Prodaja enonadstropna vila z zemljiščem v ljubljanski okolici. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3954.

Tapetniska delavnica Franc Jager

Ljubljana, Komenskoga ul. 12 (Rok. dom) sprejema vsa v to široko spadajoča dela, ter ima vedno v zalogi divane, otomane, modroce, zinnice itd. Sprejema tudi popravila, ki se točno in solidno izvrše po najnižjih cenah.

Kupim dobro ohranjeno železno veliko bradljo. Ponudbe z navedbo cene na naslov: Rudi Wrishar pri g. Antosiewicz, Ljubljana, Stari trg št. 1.

Tevel-mast, kolomaz, cilindri in strojno olje, evropsko olje, za Diesel — motorje, dobavljajo po najnižjih dnevni cenah Mineralna rafinerija Dravograd; zastopstvo za Kranjsko: »Kometa«, Ljubljana. 3771

JOŽE PERKO.

Pogreb je bil v torek 23. septembra ob 4. uri popoldne na tukajšno pokopališče.

Dragoga pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Skofiji Loki, dne 29. septembra 1920.

V globoki boli žalujoča žena in rodbina:

Perko, Stanek, Miklavčič, Peneš.

Gremij trgovcev v Ljubljani.

Vpisovanje v trgovsko gremijalno nadaljevalno šolo se vrši v sredo, četrtek in petek, t. j. 29. in 30. septembra ter 1. oktobra t. l. vsak dan od 8. ure dopoldne do 2. ure popoldne v gremijalni pisarni, Gradišče št. 17/1, kjer se dobe tudi potrebne tiskovine.

K vpisovanju se morajo vsi trgovski vajenci, ki dosedaj še niso obiskovali trgovske šole in pa vse trgovske vajenke, ker je tudi za slednje pouk na trgovski šoli obligaten.

V nedeljo, dne 3. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj se zbere vsi vajenci in vajenke v I. mestni deški šoli na Ledini, kjer bodo razdeljeni v posamezne oddelke.

V Ljubljani, dne 27. septembra 1920.

Načelnik: Kostevo.

Suhe gobe in fižol kupuje po najvišjih dnevni cenah Družba »Sade« trgovina z deželnimi in gozdni pridelki, Ljubljana, Beethovnova ulica. Prosti se za ponudbe.

Mizarška uprava (poslovdjo) razredno, večjo in za takojšnji ali malo kasnejši nastop. Tvornica puščica, Senja (Hrvaško). 3993

Charles Princ Ljubljana

Manufaktura

Zaloga: Turjaški trg 1. Pisarna: Židovska ulica 1/1.

Izdava Konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Dobra priložnost

Proda se takoj in po ugodni ceni lepa pritična hiša z lepim vrtom in nekaj zemljišča, zraven se eno poslopje. — Leži v prvi bližini Ljubljane. Naslov pove anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5.

Organist.

Pri rkt. župni cerkvi v Rumi (Srem) se mora do konca oktobra popolniti mesto orgljavca. Kdor se zanima za to mesto, naj se obrne na župni urad v Rumi, kjer prejme podrobna navodila. Obenem naj se navede, kako glasbeno šolo je dotičnik dovršil in kje je doslej služboval. Znanje hr. in nem. jezika je potrebno. **Cerkveni odbor.**

Suhe gobe, fižol, laneno seme kupuje tvrdka z deželimi in gozdni pridelki

Kmet & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 8.

Petrolejske vrče in zaboje kupujemo (zaboj z dvema vrčema) po 58 K, posamezne vrče po 23 K, franko postaja odpošiljatelj. Hrovat & Komp., Ljubljana (polog realke).

Strešno lepenko hrastove in bukovke parketne desice, trstje za stukaturu, prvovrstno blago dobavlja takoj v vsaki množini Josp Pub, Ljubljana, Gradska ulica 22. — Telefon Interurban 513.

Modni salon Židovska ul. 8

Priporoča največjo izbero vsakovrstnih damskih klobukov.

Franci

V neizmerni žalosti naznanjamo, da nam je naš zreni ljubljani nadobudni sin oziroma bratec

Franci

v petnajstem letu svoje najlepše mladostne dobe dne 27. t. m. ob pol 3 uri popoldne, po kratki, trpljenja polni bolezni, bogu udano preminul.

Pogreb se bo vršil v sredo dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Privoz št. 12 na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. septembra 1920.

Marija Zajec, mati.

Franc Zajec, trgovec-otec.

Mira, Milovan, Nada, Vidojka, brat in sestre.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Dober zaslužek!

Več kolporterjev za razprodajo »Slovenca« in »Večernega lista« po Ljubljani za dobra mesta se sprejme. Vpraša se pri kolporterjem oddelku, Poljanski nasip št. 2, levo.

Dunajska špedicijska družba

Haas & Mackowitz

Wien II., Obere Donaustrasse 105.

Redni nabiralni promet do Jugoslavije. Wien — Ljubljana — Zagreb.

Naklada in odpošilja se vsak dan z zanesljivimi spremiljevalci. Točna postrežba! Zmerne cene!

Marija Götzl Podružnica Židovska ul. 7.